

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 232

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κα Μαρία Κομνηνάκα
2. Βουλευτή κα Διαμάντω Μανωλάκου
3. Βουλευτή κ. Μανώλη Συντυχάκη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 4416/22.2.2021 Ερώτηση με θέμα:
«Για την κατάρρευση των μεταλλικών ικριωμάτων από την τοξοστοιχία του Ρωμαϊκού
Υδραγωγείου, στη Μόρια Λέσβου»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 4416/22.2.2021 Ερώτησης των Βουλευτών κ.κ. Μαρίας Κομνηνάκα, Διαμάντως Μανωλάκου και Μανώλη Συντυχάκη, και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Ρωμαϊκό Υδραγωγείο της Μυτιλήνης είναι ένα από τα σημαντικότερα τεχνικά έργα της αρχαιότητας, ύψιστης λειτουργικής αξίας, εφόσον για τουλάχιστον τρεις αιώνες εξασφάλιζε τη συνεχή και αδιάλειπτη παροχή πόσιμου νερού στην πόλη της Μυτιλήνης. Η σωζόμενη Υδατογέφυρα στην περιοχή της Μόριας αποτελεί το μεγαλύτερο και πιο εντυπωσιακό τμήμα του όλου Υδραγωγείου.

Η Υδατογέφυρα παρουσίασε εκτεταμένα δομικά προβλήματα και γεωμετρικές παραμορφώσεις και για το λόγο αυτό χρηματοδοτήθηκε από το Γ'ΚΠΣ το έργο «Αναστήλωση- Στερέωση- Αποκατάσταση Ρωμαϊκού Υδραγωγείου Μόριας Λέσβου», με στόχο τη διασφάλιση της στατικής επάρκειας και την αποκατάσταση της μορφής των τόξων και των πεσσών του Υδραγωγείου. Το ως άνω έργο ολοκληρώθηκε το 2004.

Εντούτοις, η επί σειρά ετών έκθεση του δομικού υλικού του Ρωμαϊκού Υδραγωγείου στις καιρικές συνθήκες, το ανάγλυφο του εδάφους (θεμελίωση σε κοίτη χειμάρρου), καθώς και η αυξημένη σεισμική δραστηριότητα στην περιοχή, συνέβαλαν στην απομείωση της αντοχής και της ευστάθειας του μνημείου. Οι φθορές διαπιστώθηκαν πρώτη φορά από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου το 2016, η οποία ενημέρωσε αρμοδίως την τότε πολιτική ηγεσία του ΥΠΠΟΑ.

Εξ αιτίας των τελευταίων σεισμών που έπληξαν τον χώρο, παρουσιάστηκε εμφανής υποχώρηση των θολιτών του κεντρικού τόξου της υδατογέφυρας, με αποτέλεσμα να πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα για να διασφαλιστούν κρίσιμες περιοχές του μνημείου.

Η αντίδραση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού ήταν άμεση. Με Υπουργική Απόφαση χρηματοδοτήθηκε με 90.000 ευρώ η αρμόδια Διεύθυνση Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων προκειμένου να προβεί στην σύνταξη μελέτης για την αξιολόγηση της κατάστασης του υδραγωγείου, στην τοπογραφική τεκμηρίωση και φωτογραμμετρική αποτύπωση του καθώς και στη λήψη άμεσων μέτρων εξασφάλισής του. Στις 16.3.2021 εκδόθηκε η απόφαση έγκρισης εκτέλεσης εργασιών του έργου «Λήψη άμεσων μέτρων εξασφάλισης του Ρωμαϊκού

Υδραγωγείου Μόριας Λέσβου», απολογιστικά και με αυτεπιστασία από την ανωτέρω Διεύθυνση (αρ. 105213/16-03-2021 Υ.Α., ΑΔΑ ΨΖΕΚ4653Π4-74Ζ). Επισημαίνεται, ότι η σύνταξη των μελετών θα δώσει τη δυνατότητα ωρίμανσης του έργου «Αποκατάσταση Τμημάτων και Ανάδειξη Ρωμαϊκού Υδραγωγείου Μόριας Λέσβου», με προϋπολογισμό 1.500.000 ευρώ, προκειμένου να προταθεί προς ένταξη στο ΕΣΠΑ 2021-2027.

Παράλληλα, επιχορηγήθηκε με 30.000 ευρώ η Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου, προκειμένου να προβεί στον καθαρισμό του χώρου, στην απομάκρυνση των ακατάλληλων και σκουριασμένων ικριωμάτων και στην περίφραξη του μνημείου. Στην παρούσα φάση, η Εφορεία Αρχαιοτήτων, σε συνεννόηση με τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων, προέβη στην απομάκρυνση των μεταλλικών ικριωμάτων που είχαν εναπομείνει στο Υδραγωγείο, ώστε να απελευθερωθεί ο χώρος για την απρόσκοπτη φωτογραμμετρική τεκμηρίωση του μνημείου και για την επικείμενη εγκατάσταση των κατάλληλων διατάξεων για την υλοποίηση των άμεσων μέτρων εξασφάλισης του Ρωμαϊκού Υδραγωγείου.

Ωστόσο, η σπουδαιότητα και η έκταση του συνόλου των καταλοίπων του Ρωμαϊκού Υδραγωγείου της Μυτιλήνης, καθιστά επιτακτική τη μέριμνα για την αποκατάσταση και ανάδειξη τμημάτων πέραν της Υδατογέφυρας. Στην κατεύθυνση αυτή, ήτοι της αποκατάστασης και ανάδειξης και άλλων σωζόμενων αρχιτεκτονικών καταλοίπων του μνημείου, θα δρομολογηθεί ακολούθως από τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων η εκπόνηση των αναγκαίων μελετών (τοπογραφική, εδαφοτεχνική, αρχιτεκτονική, στατική).

Τέλος, καθώς το μνημείο βρίσκεται σε αναπαλλοτρίωτο έδαφος, η Εφορεία Αρχαιοτήτων σε συνεργασία με την Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων συντάσσουν τον φάκελο της απαλλοτρίωσης, προκειμένου να εισαχθεί για την κατά νόμον γνωμοδότηση στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΔΙΠΚΑ
4. ΔΑΑΜ
5. ΕΦΑ Λέσβου